

Ratamo-kirjastojen toimintasuunnitelma 2021-2024

Laadittu 27.10.2020

Toimintasuunnitelma 2021-2024

Ratamo-kirjastojen toimintasuunnitelman tarkoitus on olla työväline kirjastojen kehittämiseksi ja ohjaamiseksi.

Toimintasuunnitelma on laadittu linjaan kunkin kirjaston oman kunnan kuntakohtaisen strategian kanssa. Suunnitelman taustamateriaalina on käytetty kirjastolakia (2017), Yleisten kirjastojen suunta -asiakirjaa 2016–2020, kirjastoalan etiikkatyöryhmän laatimia kirjastoalan eettisiä periaatteita, Yleisten kirjastojen saavutettavuussuositusta 2016 (Kuntaliitto) ja muita kirjastopalveluiden tulevaisuutta käsitteleviä julkaisuja.

Ratamo-kirjastot

Hausjärven, Hyvinkään, Lopen, Nurmijärven ja Riihimäen kirjastot muodostavat Ratamo-kirjastoverkon, jolla on käytössä yhteinen aineisto- ja asiakastietokanta. Kirjastot ovat allekirjoittaneet virallisen yhteistyösopimuksen vuonna 2016. Sopimuksessa määritellään mm. kustannusten jako, osapuolten vastuut sekä päätöksenteko ja organisointi. Ratamo-kirjastot tekevät yhteistyötä Kirkes-kirjastojen (Järvenpää, Kerava, Mäntsälä ja Tuusula) kanssa.

Asiakkaille kirjastojen yhteistyö näkyy selkeimmin yhtenä kirjastokorttina ja mahdollisuutena lainata aineistoa kaikista kirjastoista. Kirjastoissa on käytössä myös yhteiset käyttösäännöt ja maksut.

Yleisten kirjastojen tehtävät

Kirjasto on kuntalaisen peruspalvelu, joka toteuttaa jokaisen kansalaisen sivistyksellisiä oikeuksia. Kunta vastaa siitä, että kirjaston palvelut ovat kirjastolain mukaisia.

Kirjastolain 6 pykälän mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on:

1. tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
2. ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
3. edistää lukemista ja kirjallisuutta;
4. tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
5. tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
6. edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävän hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Visio

Yhteistyön avulla ajanmukaisia, asiakaslähtöisiä ja elämyksellisiä kirjastopalveluita elämänkaaren kaikissa vaiheissa perinteitä unohtamatta.

Arvot

Asiakaslähtöisyys

- Olemme työssä asiakkaita varten.
- Palvelumme periaatteena on tasapuolisuus, luottamuksellisuus ja avoimuus.

Ammattitaito

- Kirjastossa on riittävä määrä ammattitaitoista henkilökuntaa.
- Suuntaudumme rohkeasti tulevaisuuteen ja pidämme yllä kokeilemisen kulttuuria.

Yhteistyö

- Teemme yhdessä.
- Noudatamme yhteisiä toimintatapoja ja palveluperiaatteita.

Tasa-arvo ja demokratia

- Turvaamme tasa-arvoisen tiedon ja kulttuurin saavutettavuuden.
- Mahdollistamme yhteisölliseen toimintaan osallistumisen.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite	Toimenpide 2021	Päämäärä 2024
Ratamo-kirjastojen toimintarakenteiden selkeyttäminen/uudistaminen	Johtoryhmän kiertävä puheenjohtajuus. Ratamon Teams-ryhmän perustaminen, asiantuntijatiimien jäsenet ja vastuuhenkilöt, kimppa-sopimuksen päivittäminen	Toimiva ja asiantunteva Ratamo-yhteistyö
Verkkokirjaston kehittäminen	Selvitetään Finna-verkkokirjastoon siirtyminen ja verkkomaksamisen käyttöönotto	Verkkokirjastoratkaisu on tehty ja verkkomaksaminen käytössä
Rakas-hanke: Kirkes- ja Ratamo-kirjastojen yhteistyön syventäminen	Hankkeen käynnistäminen ja projektihenkilön palkkaaminen, jos Aluehallintovirasto myöntää hankkeelle rahoituksen	Päätös kimppayhteistyön laajuudesta on tehty hankeselvityksen tulosten pohjalta.
Digitaalisen tasa-arvo edistäminen	Arvioidaan etäkäyttöisten e-palvelujen tarjonnan laajentamisen kustannukset ja palvelujen laatu. Henkilökunnan digiosaamisen vahvistaminen.	Ratamo-kirjastoilla on monipuoliset etäkäyttöiset e-aineistopalvelut. Digiopastus on asiakaslähtöistä, suunnitelmallista ja laadukasta.
Yhdenvertaisuuden vahvistaminen	Kirjaston tarjoamat verkkopalvelut ovat saavutettavuusdirektiivin mukaisia.	Kirjastopalvelut ovat mahdollisimman saavutettavat ja esteettömät.
Osallisuuden ja demokratian lisääminen	Tarjotaan areenoja yhteiskunnalliselle keskustelulle.	Kirjastotila hahmottuu kuntalaisille avoimena foorumina. Kirjasto tukee yhdessä tekemistä ja osallistumista.
Lukutaito ja lukemisen edistäminen	Ratamo-kirjastojen lasten ja nuorten kirjastotyön asiantuntijatiimin perustaminen ja yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen.	Lasten ja nuorten kirjastotyön osaamista jaetaan yli kuntarajojen.